

Hoa cỏ

Về thành phố, trong tất cả cái ồn ào và sang trọng, mỗi chúng ta ai không có một lần nhớ về làng quê yêu dấu đã từng sinh ra ta. Bao mùa hè đã qua rồi, tuổi thơ của tôi lặng lẽ nằm lại bên thềm gió ven đê. Giờ giữa đô thành một mình tôi cồn cào khát cháy nhớ về những miền hoa cỏ ngày xưa. Ngày xưa tôi thường lang thang trên đê thoai thoải ken ken cỏ may, hoa cỏ may nghiêng ngả, tím tím ngút mắt. Mỗi lần đi học về qua bãi lên đê tôi lại phải bức mình ngồi nhặt cỏ may bắm đầy ống quần gỡ mãi không hết! ở giữa đồng bãi quê tôi còn có một ngôi miếu nhỏ nhưng thiêng lắm. Bà tôi bảo thế, tôi thường chỉ dám rủ mấy đứa bạn mon men đến gần, hoang vắng là vậy, mà lần nào tôi nhìn vào trong miếu vẫn thấy có khói hương và một bó hoa dại nở trắng còn tươi. Bà tôi bảo hoa cỏ đó là của một bà cụ có chồng bị chết trong một trận càn của giặc Pháp. Ông ấy định chạy vào đó ẩn nhưng không kịp, bị đạn bắn vào ngực gục ngay xuống trước cửa miếu. Bà cụ làm gì có hoa ở vườn, nên cứ ra bờ sông ngắt những bông hoa tập tàng tím tím để thả hương cho cụ ông. Nghe bà kể, tôi cứ tưởng hoa cỏ dại chỉ đáng sinh ra và lụi tàn không người nhòm ngó, thương tiếc, nào ngờ có lúc lại trở nên lắng đọng của tâm linh thuần khiết đến tôn thờ. Nghĩ về hoa cỏ, lòng tôi lại nghĩ thương cho những bông hoa cây xấu hổ, buổi chiều về khi đã tắt nắng, không khí dịu đi tại sao hoa lại rũ héo? Chả thế người ta đặt cho mi cái tên "xấu hổ". Dọc đường trở về làng hai hàng cúc tần hoang cao lút đầu người chẳng chặt dây tơ hồng. Một đêm trăng sáng tôi cùng đứa em tí mẩn gài từng nhánh tơ hồng lên từng cây râm bụt, hồi hộp chờ chúng ngoi lên cho một màu vàng tươi như dải lụa phủ kín hai bên đường, hàng ngày dây tơ hồng xen lẫn màu đỏ hoa râm bụt đón chào tôi đi về. Giậu cúc tần của tôi, dòng sông của tôi, một bờ đê ngút mắt hoa cỏ may đáng ghét, một cây cầu bắc qua sông phía hạ lưu mờ mờ ảo ảo như luôn bắc qua nỗi nhớ, ngăn cách tuổi thơ hoang dại với cuộc đời tôi hôm nay. Tuổi thơ ơi ngủ ngoan nhé! Tôi đã sang bên kia cầu rồi, để mãi mãi không ngày trở lại. Nhớ lắm tuổi thơ bên hoa cỏ. Nhớ lắm, nhớ khôn nguôi và nuối tiếc những gì đã bao lần làm cho tôi vui buồn. Buổi chiều hoàng hôn, hay trong buổi sáng mùa đông còn se lạnh, hay giữa một chiều thu trời cao xanh trong, bầu trời cao vợi vợi, nắng nhạt màu hay mùa xuân rộn rạo tâm hồn bởi những hạt mưa lay bay buông xuống bên ô cửa sổ? tất cả chìm trong sự tĩnh lặng đến nao lòng. Những lúc như thế, trong tôi lại hiện lên những bông hoa cỏ trên triền đê bên sông chốn quê, để lại nỗi niềm khó tả. Tôi nhớ có một hôm sau khi đi học về, thấy quần của

minh đặc hoa cỏ may bắm vào, người mẹ không muốn gỡ nhưng nếu không gỡ thì mai sáng lấy quần đâu đi học? Thấy tôi phàn nàn, một anh chàng người hàng xóm tùm tùm cười "phổ biến" cho tôi sáng kiến "lấy mắm tôm bôi vào đó rồi vứt vào trong gầm giường cho tới đến lúc nó sẽ tìm ra ăn và nhặt hết cỏ may". Tưởng thật tôi làm theo anh, không ngờ "sáng kiến" của anh đã làm hại tôi, tối ấy mẹ tôi phát hiện có mùi mắm tôm dưới gầm giường, mẹ liền soi đèn và tìm ra cái quần của tôi, mới đầu mẹ rất bức, nhưng khi thấy tôi nói thật mẹ thương tôi lắm và mắng: "Con gái bằng ấy tuổi đầu mà dễ tin vậy, sau này lớn lên liệu có bị con trai nó xỏ mũi không?". Ngoài ghét cỏ may ra còn các cỏ khác tôi thấy đều đáng yêu lắm, dọc triền đê và các bờ ruộng có biết bao loại hoa cỏ, hoa lông công lù xù như những quả bóng, những khóm hoa mua mưa tháng 3 hoa nở nhiều tím cả một triền đồi chạy thoai thoải theo đê. Ngày trước nghe chúng nó nói chơi hoa lông công bị điếc tai, nên mỗi lần đi qua tôi lại tránh loài hoa ấy, song tôi không hề ghét nó vì hoa cứ mọc cô đơn, chiều hè những cánh hoa trắng mềm bứt ra khỏi bông phiêu bạt theo chiều gió đến tận đâu? Buổi trưa

hoa tanh tách tím ngút ngàn bờ sông. Dòng sông quê tôi bốn mùa nước xanh trong, cứ mãi miết trôi, thì thoảng lặng lẽ những con thuyền ngược xuôi đi qua để lại phía sau một dải nước xao động, cuốn theo một vài bông hoa bèo Nhật Bản tím tím nhìn đến nao lòng. Một vài bụi tập tàng đội những bông hoa như những chiếc mũ nồi trắng, chơ che cho chúng tôi tập trận giả. Buổi trưa ở đây yên tĩnh lắm, tôi nằm thả mình dưới gốc cây đa nghe rất rõ vài tiếng chim sáo hót trên cây gạo còn cố nở mấy bông hoa lần cuối của tháng ba bên bến sông. Thuyền ai cắm sào đứng đợi khách, mạn thuyền gỗ mốc xìn, nhịp sóng vỗ vào ì oạp. Một chòi canh cũ kỹ dựng bằng bốn cây tre có bậc lên xuống chắc chắn. Có lần tôi trèo lên chòi, nhìn ra sông và bắt gặp như trong mơ một cánh buồm xanh đang lướt sóng. Ngước mặt lên cao thấy trời xanh đến mênh mông.

Tôi chợt nghĩ: mỗi con người đều có một khoảng trời riêng để mơ ước và khao khát. Bầu trời kỳ diệu và huyền bí ai hiểu hết? Cũng như lòng người rộng như trời, sâu như bể biết đâu mà lần. Bao lần tôi thầm ước được là mây để bay về vùng quê yêu dấu che cho mẹ một vài ánh nắng gắt gao, để mẹ đỡ nhọc nhằn, cho những bông hoa cỏ vẫn tươi nguyên sắc màu hoang dã?

Theo Tạp chí Quê hương